

derfor fastsættes uden særligt hensyn til det i færdselslovens § 117, stk. 5, 2. pkt., nævnte kriterium. Under hensyn til karakteren af lovovertrædelsen fandt landsretten, at straffen for kørsel uden førerret inden det fyldte 18 år som udgangspunkt kan fastsættes til en bøde på 2.500 kr. Da kørsel havde fundet sted på en registreringspligtig knallert, og da tiltalte havde knallertbevis, fandtes der at foreligge formildende omstændigheder, og landsrettens stadfæstede derfor byrettens dom, hvorefter tiltalte blev straffet med en bøde på 2.200 kr.

Ved kørsel uden at have erhvervet kørekort tages således for voksne ikke hensyn til indtægtsforhold, mens der for unge under 18 år sker en nedsættelse af bøden i forhold til normalstraffen.

3.2. Bødefastsættelsen ved flere overtrædelser (kumulation)

Såfremt en person har begået flere overtrædelser af færdselsloven eller af færdselsloven og andre love, afgøres det efter nugældende praksis ved en konkret vurdering om en samlet bødestraf for flere overtrædelser bør fastsættes ved sammenlægning af de normale bøder for hver overtrædelse eller til et mindre beløb.

Denne praksis er i overensstemmelse med højesteretsdomrne fra 1976.

I U 1976.107/1 H og U 1976/107/2 H udtalte Højesteret således, at spørgsmålet om den samlede bødestraf for flere overtrædelser, jf. straffelovens § 88, bør fastsættes ved sammenlægning af de normale bøder for hver overtrædelse eller til et mindre beløb, må afgøres efter en konkret vurdering.

Denne konkrete vurdering medførte et forskelligt resultat i de to sager.

I U 1976.107/1 H fandt Højesteret, at den samlede bøde for overtrædelse af færdselsloven ved at have foretaget konstruktive ændringer af en knallert og for at have opgivet urigtigt navn og bopæl til politiet (nu retsplejelovens § 750) burde fastsættes ved sammenlægning af taksterne for de to overtrædelser. Bødestraften blev dog nedsat til et mindre beløb under hensyn til oplysningerne om tiltaltes økonomiske forhold.

I U 1976.107/2 H fandt Højesteret, at den samlede bøde for overtrædelse af færdselsloven ved to gange på samme dag at have ført en motorcykel uden at have erhvervet kørekort, burde fastsættes til et lavere beløb end det beløb, der fremkom ved sammenlægning af taksten for en kørsel.

I U 1985.1105 V nedsatte landsretten en bøde, der af byretten var fastsat ved absolut kumulation. Tiltalte havde ved én lejlighed overtrådt færdselslovens § 54, stk. 3, og § 65, stk. 2, ved at have overladt sin bil til en person, der ikke havde erhvervet kørekort og var påvirket af spiritus, og ved en senere lejlighed overtrådt § 65, stk. 2, alene. Byretten udmålte en bøde på 1.500 kr., og bøden var fastsat som en absolut sammenlægning af bøderne for én overtrædelse af færdselslovens § 54, stk. 3, og to overtrædelser af § 65, stk. 2. Landsretten nedsatte bøden til 1.200 kr., og i noten til dommen er blandt andet henvist til U 1976.107 H.

For fastsættelsen af straffen i sådanne tilfælde gælder i øvrigt straffelovens § 88, der har følgende ordlyd:

»§88. Har nogen ved en eller flere handlinger begået flere lovovertrædelser, fastsættes der for disse en fælles straf inden for den foreskrevne strafferamme eller, hvis flere strafferammer kommer i betragtning, den strengeste af disse. Under særdeles skærpende omstændigheder kan straffen overstige den højeste for nogen af lovovertrædelserne foreskrevne straf med indtil det halve.

Stk. 2. Medfører de til straffens bestemmelse medvirkende lovovertrædelser frihedsstraf af forskellig art, fastsættes en fælles frihedsstraf i den strengeste strafart, jf. dog § 58, stk. 1.

Stk. 3. Medfører en af lovovertrædelserne frihedsstraf, en anden bøde, kan retten i stedet for en fælles frihedsstraf idømme bøde ved siden af frihedsstraf.

Stk. 4. Medfører en af lovovertrædelserne dagbod, en anden af dem bødestraf af anden art, fastsætter retten en fælles straf af dagbod, medmindre det efter omstændighederne skønnes rettest at fastsætte straf for hver overtrædelse for sig.

Stk. 5. Medfører en af lovovertrædelserne foranstaltning efter §§ 68-70, medens der for en anden er forskyldt straf, kan retten bestemme, at denne straf bortfalder.«

4. Rigsadvokaten vejledning om bødetakster i politisager (bødekataloget)

4.1. Indledning

Rigsadvokatens vejledning om bødetakster i politisager (bødekataloget) blev udgivet i juni